

KULTTUURI

SICATE
DIT, DIS
SEPT!

Feminismin vastaisku

Naisten kansainväliset sarjakuvataiteilijajärjestöt nousivat seksismiä vastaan Angoulêmen festivaalilla.

Työllinäyte ranskalaiselta Johanna Schipperiltä, joka opettaa Angoulêmen sarjakuvakoulussa.

Johanna

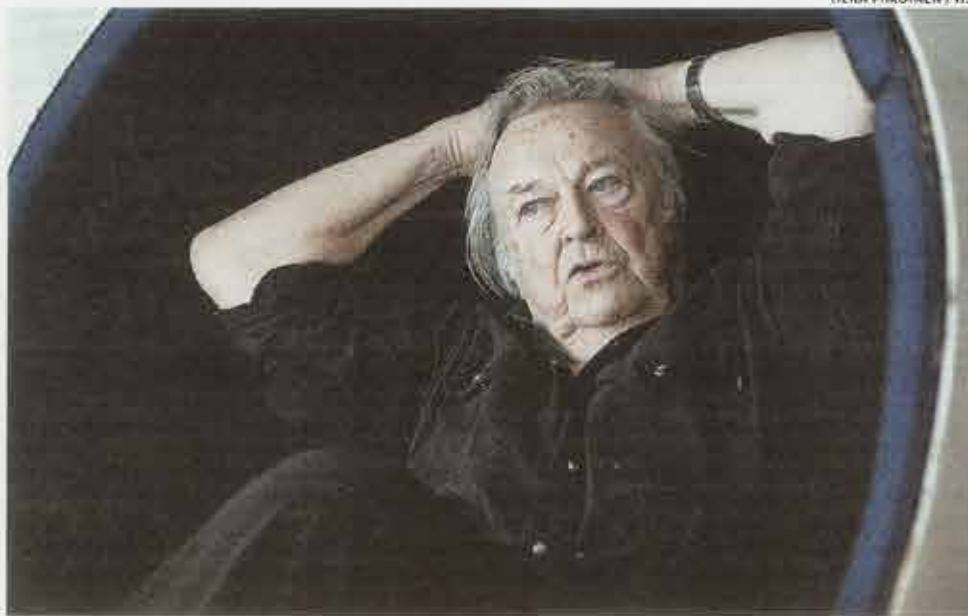
B

KULTTUURI
TIEDE
MIELIPIDE
TÄNÄÄN

Tiede: Miten tavallinen kansa pukeutui 1600-luvulla? ▶ B 6

Mielipide: Myös kantakaupungissa tarvitaan puita. ▶ B 10

Muotoilu: Britannia on ollut suunnittelijoiden murheenkryyni

Eero Aarnio kuvattuna kotonaan loppuvuonna 2014.

Aarnio käy uusin aseain kopioijien kimppuun

Pallotuolin isä ilmoitti myyneensä useiden tunnetuimpien tuotteidensa valmistusoikeudet uudelle yhtiölle. Päätöstä siivitti Britannian uusi tekijänoikeuslaki.

Jussi Lehmusvesi HS

PALLOTUOLI, kuplatuoli, pastilli ja poni.

Muotoilija Eero Aarnio (s. 1932) on 1960-luvun alusta lähtien luonut desingutuotteita, jotka ovat houkutelleet myös kopioijia.

Euroopassa murheenkryyni on ollut Britannia, jossa on ollut voimassa kansainvälisesti polkukeksellinen lainsäädäntö; design-huonekalujen suoja-aika on ollut vain 25 vuotta.

Viime viikonloppuna tilanne muuttui ja suoja-aika nostettiin 70 vuoteen tekijän kuolemasta.

"Se porsaanreikä on nyt tukittu", EEA OY:n Stefan Mahlberg sanoo. "Samalla on estetty se, että kopiotuotteet eivät päädy Britannian kautta muun Euroopan markkinoille."

Aarnion klassikkotuotteiden valmistus, markkinointi ja tekijänoikeuksien valvonta tehostuu muutenkin, sillä muotoilija ilmoitti maanantaina myyneensä useiden tunnetuimpien tuotteidensa valmistusoikeudet EEA:lle.

Yhtiön pääomistajat ovat Mahlbergin lisäksi muotoiluvaihtajat Cezary Górzynski, Joel Roos ja Magnus Dimert.

"Käytännössä Eeron tuotteiden valmistaminen ja markkinointi siirtyy meille", Mahlberg sanoo. "Klassikkotuotteiden lisäksi haluamme kuitenkin viedä kansainvälisille markkinoille myös hänen uusia ideoitaitaan, joita tuleekin melkoista tahrta."

Mahlbergin mukaan Britannian löperö laki on johtanut Aarnio-kopioiden erittäin laajaan myyntiin, mikä on vähentänyt aitojen tuotteiden kauppaa ja tuottanut imagohaittoja huonosti valmistettujen kopioiden takia.

BRITANNIAN lainsäädäntömuutos on ehkä voitto suomalaiselle muotoilulle, mutta suurimmat ongelmat ovat Kaukoidän verkkokäytännön sivustoissa. Taobaon, TMallin, Alibaban, ja Jingdong Mallin sivuilla käydään kauppaa niin aidoilla kuin kopioituillaakin tuotteilla, eikä alkuperä ole aina selvä myyjällekään.

Julkisuudessa Alibaba tosin on raportoinut laajoista investoinneista väärennosten kitkemiseksi yhtiön omistamilta sivustoilta.

Mahlbergin mukaan järjestelmä toimii osittain.

"Kaiken aikaa myös saamme kopioita pois niistä kaupoista", hän vakuuttaa. "Mutta onhan se sellaista kissa ja hiiri -leikkiä, joka ei täysin lopu koskaan."

"Kissa ja hiiri -leikki ei lopu koskaan."

Stefan Mahlberg

"Nyt tilanne alkaa tasapainotua siten, että Kiinasta tulee länsimaisille markkinoille heidän suunnittelemaan tuotteita, jotka tarvitsivat länsimaista suoja-aikaa. Se muuttaa asennetta Kiinan päättävissä elimissä."

"Lisäksi Kiinan äveriäs kansanosana on kiinnostunut aidoista tuotteista. Siinä on meille suuri mahdollisuus."

MAAILMANLAAJUISESTI kopio-kauppa on valtava bisnes. OECD:n tuoreen arvion mukaan tuoteväärennosten ja piraattituotteiden kauppa muodostaisi noin 2,5 prosenttia maailman-kaupasta eli olisi arvoltaan yli 400 miljardia euroa.

Asianajotoimisto Dittmar & Indrenius tuoteväärennöksiin erikoistuneen asianajajan Henrik af Ursinin mukaan entistä laadukkaampien kopioiden havaitseminen on usein hyvin vaikeaa.

"Vain hyvin pieni osa väärennöksistä paljastuu viranomais-tarkastuksissa, kuten tulliviranomaisten suorittamassa fyysisessä tavarantarkastuksessa", hän sanoo.

Af Ursinin mukaan yli 95 prosenttia rikollisuudesta jää tule-matta viranomaisten tietoon.

KIINAN jälkeen kopiointin arvioidaan siirtyvän Afrikkaan. Lisäksi 3d-tulostamisen kehittyminen voi johtaa siihen, että tuoteväärennosten valmistus siirtyy EU-maihin.

"Onneksi esimerkiksi pallotuolissa on käytetty niin paljon erilaisia materiaaleja, ettei sitä niin vain tulosteta", Mahlberg sanoo.

Ja vaikuttaa muutenkin olevan 3d-tulostuksesta melko huoleton. Ihan ensin kun pitäisi kirkeä väärennetyt pallotuolit Suomen markkinoilta.

Konserttiarvostelu

Jazzyhtye OK:KO on jo todella ookoo

Pienten melodioiden kappaleista kasvoi meditatiivinen kokonaisuus.

JAZZ
OK:KO sekä Kasper Sarikoski & Nuance G Livelabissa.

KONSERTIN puolivälissä rumpali Okko Saastamoisen bassorummun poljinta joudutaan ruuvaamaan lavalla muutama pitkä minuutti. Mutta rikkoutumisen syyt eivät voi olla musiikillisia, rumpalin raskaasta jalasta johtuvia.

Saastamoisen perustaman OK:KO-kvarterin tempo on tyyntä rauhallinen sekä tunnelmakin samantyyppisen seesteinen, modernin "pohjoismaisen" jazzin parhaista perinteistä muistuttava.

Puolitoistavuoriaan yhtyeen aikaisemmissa kuntelemisani konserteissa tyyllinen samankaltaisuus tuntui hiivuttavan musiikin vaikutusvoimaa, mutta nyt muuntumattomuus kääntyi eduksi.

Pienten melodistisen teemojen kuljettamista kappaleista

kasvoi sinänsä tavanomaisia osiaan suurempi meditatiivinen kokonaisuus, joka vaikutti G Livelabin verrattomissa olosuhteissa harjoittelemattoman harjituulta.

VIIME PERJANTAINA ensimmäisen levynsä julkaisut yhtye esiintyi vielä syksyllä nimellä O. Saastamoisen kvartetti – jazzla Sibelius-Akatemiassa opiskelevan nuoren säveltäjänsä ja johtajansa mukaan.

Persoonallisen persoonaton OK:KO kuvaa kuuluttavaa työnjakoa paljon paremmin, sillä yhtye kuulostaa sekä lavalla että ensilevyllä ennen kaikkea tasaveroisesti keskustelevalta kollektiivilta. Soittimellisista syistä keskeinen solisti oli silmi kvartetin vanhin ja kokenein jäsen, kuusikymmentulokuiselta soundaava kolmekymppiinen tenorisaksofonisti Jarno Tikka.

Mutta oikeastaan OK:KO oli G Livelabissa vain kutsuttuna kuokkavierana konsertissa, jonka isäntä oli pasunisti Kasper Sarikosken perustama ja johtama nykyaikaisempi Nuance-kvintetti.

Se sai tyolejy yhdistelleen ensilevynsä *Essencen* julki jo keuhkavälillä 2015 ja on tiivistänyt sittemmin soundiaan yhtenäisemmäksi sekä sähköisemmäksi. G Livelabissa se kuului ennen kaikkea Artturi Rönkön osuiksissa, sillä hän soitti nyt lähes pelkästään sähköpianoa ja syntetisaattoria.

Suurin solistinen rooli lankeikin kuin luonnostaan pasunistien kärkeen kobonneelle Sarikoskelle, vaikka hän ei yrittänyt ylikorostaa itseään.

Harri Uusitorppa

Tempo on rauhallinen, ja tunnelma seesteinen.

OK:KO-yhtye esittää modernia pohjoismaista jazzia.